

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Polański
Protokolant:	st.sekr. sądowy Barbara Zembala

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Stanisława Pieczykolana

po rozpoznaniu w sprawie

Z. O. s. H.

skazanego z art. 178a § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę

na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 10 kwietnia 2013 roku sygn. akt III Kow 376/13

w przedmiocie umorzenia postępowania o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.

postanawia

I. zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy;

II. zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie umorzył postępowanie w przedmiocie udzielenia skazanemu Z. O. warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec niego wyrokami Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie: z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt VII K 302/08/N i z dnia 12 lipca 2010 r. sygn. akt VIII K 288/10/N.

W uzasadnieniu Sąd I instancji podkreślił, że obrońca skazanego zwrócił się o udzielenie warunkowego zwolnienia w trybie art. 155 § 1 k.k.w. W ocenie Sądu I instancji przesłanki zastosowania tego przepisu nie zostały jednak spełnione. Skazany korzystał wprawdzie z rocznej przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, jednakże przed jej uzyskaniem odbył tylko nieco ponad 3 miesiące kary pozbawienia wolności. Dopiero po upływie okresu przerwy i ponownym osadzeniu w zakładzie karnym odbył brakującą – do 6 miesięcy, o których mowa w art. 155 § 1 k.k.w. – część kary. Zdaniem Sądu I instancji w takiej sytuacji o warunkowe zwolnienie można się ubiegać jedynie na zasadach ogólnych, a skazany nie odbył jeszcze wymaganej do tego, zgodnie z art. 78 i 79 k.k., części kary.

Postanowienie to zaskarżył obrońca skazanego, zarzucając :

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 155 § 1 k.k.w. poprzez nieuwzględnienie wniosku skazanego o warunkowe przedterminowe zwolnienie, w sytuacji, gdy zostały spełnione przewidziane w tym przepisie przesłanki;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 410 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. poprzez pominięcie dowodów zgłoszonych we wniosku o warunkowe zwolnienie, a w konsekwencji nie zbadanie przesłanek do warunkowego zwolnienia oraz niewłaściwe ustalenie czasu odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że przesłanki z art. 155 § 1 k.k.w. są spełnione – skazany do czasu wydania zaskarżonego postanowienia odbył prawie 8 miesięcy kary, istnieją też przesłanki materialne, pozwalające na przyjęcie wobec skazanego pozytywnej prognozy kryminologicznej.

W związku z powyższym obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez warunkowe przedterminowe zwolnienie skazanego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Sąd I instancji prawidłowo umorzył postępowanie wykonawcze w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia skazanego. Skazany nie odbył jeszcze połowy kary, w związku z czym nie nabył uprawnień formalnych do ubiegania się o warunkowe zwolnienie na zasadach ogólnych (por. art. 78 i 79 k.k.). Wbrew twierdzeniom obrony w stosunku do skazanego nie są też spełnione przesłanki z art. 155 § 1 k.k.w., w której to sytuacji skazany mógłby ubiegać się o warunkowe zwolnienie pomimo nie odbycia co najmniej połowy kary. Art. 155 § 1 k.k.w. stanowi, że jeżeli przerwa w wykonaniu kary pozbawienia wolności trwała co najmniej rok, a skazany odbył co najmniej 6 miesięcy kary - sąd penitencjarny może warunkowo zwolnić skazanego z odbycia reszty kary na zasadach określonych w art. 77 Kodeksu karnego, przy czym zwolnienie może nastąpić w każdym czasie, bez ograniczeń wynikających z art. 78 i 79 Kodeksu karnego. Wbrew twierdzeniom obrony odbycie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, o których mowa wyżej, musi nastąpić przed uzyskaniem przerwy w odbywaniu kary, nie zaś również po powrocie do zakładu karnego (odmiennie, błędnie, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w postanowieniach: z 19 kwietnia 2012r. sygn. akt II AKzW 521/12 (LEX nr 1166859) i z 28 czerwca 2010 r. sygn. akt II AKzW 492/10 – KZS 2011/1/109, LEX nr 794720). W uregulowaniu, o którym mowa w tym przepisie chodzi bowiem o to, że powrót skazanego do zakładu karnego w sytuacji, o której mowa w art. 155 k.k.w. – po rocznej przerwie w odbywaniu kary – mógłby być jedynie nieracjonalną uciążliwością, a zastosowanie warunkowego zwolnienia ma umożliwić dalszy pobyt skazanego na wolności, wraz z jednoczesnym kontynuowaniem wobec niego procesu resocjalizacji. Przepis ten dotyczy osób, które poniosły już jakąś karę (odbyły jej 6 miesięcy), a ich sytuacja, czy to zdrowotna, czy rodzinna, jest na tyle trudna, że uzasadniała aż roczną przerwę w odbywaniu kary. Jeśli jednocześnie skazany w jej okresie prezentował dobrą postawę, to tym samym udzielenie mu warunkowego zwolnienia jawi się jako możliwość jak najbardziej logiczna i celowa. Tymczasem sytuacja wygląda inaczej, gdy skazany po „przerwie” wraca do zakładu karnego i dopiero wtedy odbywa owe 6 miesięcy pozbawienia wolności – skoro powrócił do zakładu karnego i odbywa karę - oznacza to, że odpadła nadzwyczajna okoliczność, która legła u podstaw zawieszenia kary lub udzielenia przerwy w jej wykonaniu. Jego sytuacja zatem istotnie różni się od tej, o której mowa wyżej. W tym wypadku nie ma już dłużej uzasadnienia dla jego preferencyjnego traktowania i umożliwienia mu wcześniejszego uzyskania warunkowego zwolnienia. Nie istnieje bowiem żadna nadzwyczajna okoliczność, która czyniłaby dalsze wykonywanie kary nieracjonalnym lub niehumanitarnym. Sąd tutejszy w postanowieniu z dnia 28 stycznia 2008r. sygn. akt II AKzW 22/08 (KZS 2008/4/59) wyraził już wcześniej takie stanowisko stwierdzając, że „Rażąco nietrafne jest interpretowanie przepisu art. 155 § 1 k.k.w. w ten sposób, by odbycie co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności mogło nastąpić już po rocznym okresie udzielonej przerwy w karze. Założeniem tej regulacji, niewątpliwiej co do jej treści, jest, aby skazani po upływie rocznej przerwy nie wracali już do zakładu karnego, a mogli skorzystać z przedterminowego zwolnienia”. Stanowisko

wyrażone w zacytowanym postanowieniu znalazło poparcie doktryny (por. K. Postulski, Kodeks Karny Wykonawczy, Komentarz, LEX, Warszawa 2012, str. 627), zostało też niedawno potwierdzone w innym postanowieniu tutejszego Sądu (z dnia 7 lutego 2013 r. sygn. akt II AKZw 147/13).

Dodatkowo wspiera je i to, że ustawodawca nie przewidział - podobnie jak w art. 155 § 1 k.k.w. – możliwości warunkowego zwolnienia w przypadku uzyskania przez skazanego odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności. Szczególnie jaskrawo uwidaczniałyby się zatem istotna, a w żadnej mierze nieuzasadniona różnica w sytuacji prawnej poszczególnych skazanych, gdy wniosek o odroczenie wykonania kary nie zostałby rozpoznany przed osadzeniem skazanego w zakładzie karnym. Wówczas bowiem wniosek skazanego musiałby zostać rozpoznany jako wniosek o udzielenie przerwy w karze i w przypadku jego uwzględnienia, gdyby nadto spełnione zostały pozostałe warunki określone w art. 155 § 1 k.k.w. – nawet w sytuacji gdy przed rozpoczęciem przerwy w karze skazany odbył tylko kilka, czy kilkanaście dni z kary pozbawienia wolności – nabywałby on prawo do ubiegania się o warunkowe zwolnienie na podstawie tego przepisu. Takiego uprawnienia nie uzyska natomiast skazany, którego wniosek o odroczenie wykonania kary został pozytywnie rozpoznany przed osadzeniem w zakładzie karnym.

Skoro zatem Z. O. przed uzyskaniem przerwy w odbywaniu kary odbył zaledwie 3 miesiące kary pozbawienia wolności, a następnie po przerwie powrócił do zakładu karnego, gdzie kontynuował jej odbywanie (a raczej został doprowadzony – por. k. 12) to tym samym nie spełnia wszystkich przesłanek, o których mowa w art. 155 k.k.w. Tym samym skazany nie nabył warunków formalnych do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie, w związku z czym, zgodnie z art. 15 § 1 k.k.w., należało umorzyć postępowanie.

Argumenty podniesione w zażaleniu są chybione, w szczególności obrońca w żaden sposób nie odniósł się do tej okoliczności, która legła u podstaw treści zaskarżonego orzeczenia, to jest kwestii nie odbycia przez skazanego kary 6 miesięcy pozbawienia wolności przed udzieleniem mu przerwy oraz powrotu skazanego do zakładu karnego. Argumentacja dotycząca prognozy kryminologicznej wobec skazanego jest zaś bezprzedmiotowa, skoro skazany nie nabył warunków formalnych do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Mając powyższe na uwadze zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Skazanego zwolniono od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze uznając, że ze względu na jego sytuację finansową ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.